

Valtuustoaloite Reilu kaupunki -arvonimen saamiseksi

Kaupunginhallitus 11.04.2022 § 129

KAUPVALT 05.02.2018 § 17

"Julkinen sektori käyttää hankintoihin vuosittain 35 miljardia euroa. Julkisella sektorilla on mahdollisuus sekä velvollisuus ohjata hankintojaan niin, että ne suoritetaan vastuullisesti ja kestäväällä tavalla.

Ulkomaisten tuotteiden (esim. kahvi ja hedelmät) kohdalla Reilun kaupan tuotteiden suosiminen hankinnoissa on toimiva ja tehokas tapa lisätä julkisten hankintojen vastuullisuutta. Reilu kauppa –sertifioidussa tuotteessa viljelijälle maksetaan oikeuden mukainen korvaus, lapsityövoiman käyttö on kielletty, tuottoja käytetään elinolojen ja hyvinvoinnin edistämiseen sekä viljelyssä otetaan ympäristö huomioon.

Suomessa Reilu kaupunki –arvonimen myöntää Reilu kauppa ry. Arvonimen saamiseksi on täytettävä Reilu kauppa ry:n määrittelemät kriteerit.

Suomessa on tällä hetkellä viisitoista Reilun kaupungin arvonimen saanutta kaupunkia. Tampereen kaupunki sai arvonimensä ensimmäisenä kaupunkina vuonna 2008. Vuonna 2015 Tampereen kaupunki haastoi ympäristökuntansa tekemään päätöksen Reilun kaupan arvonimen hakemisesta. Toistaiseksi vain Lempäälä on vastannut haasteeseen. Reilu kaupunki -arvonimella on suuria imagollisia hyötyjä ja se viestii että kaupunki, asukkaineen ja yhteisöineen kykenee kantamaan vastuuta myös globaaleista asioista.

Reiluna kaupunkina Ylöjärvi sitoutuisi tarkastelemaan julkisten hankintojensa eettisyyttä ja ekologisuutta sekä kehittämään hankintaosaamistaan kohtamaan nämä vaatimukset.

Me allekirjoittaneet Ylöjärven kaupunginvaltuuston jäsenet esitämme että Ylöjärven kaupunki osoittaa vastuullisuutensa suosimalla Reilun kaupan -tuotteita sekä lähtee tavoittelemaan Reilu kaupunki -arvonimeä tekemällä siihen vaadittavat toimenpiteet.

Aki Leppänen ym."

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KAUPHALL 12.02.2018 § 50

Kaupunginjohtaja ehdottaa:

Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen ruokapalvelupäällikölle ja Kuntien Hankintapalvelut KuHa Oy:lle lausuntoa varten.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 11.04.2022 § 129

Reilun kaupan tuotteita on Kuha Oy:n kilpailuttamassa nykyisessä hankintasopimuksessa tarjottu yli 100 tuotetta. Reilun kaupan tuotteita on mahdollista ottaa ruokalistalle sopimuksen mahdollistamissa rajoissa. Reilun kaupan sertifioidut tuotteet eivät ole ns. volyymituotteita.

Kahvin/ teen kulutus ja siitä johtuva kustannus koko kaupungin elintarvikekustannuksista ei ole merkittävä ja kahvin /teen ostot kohdistuvat pääosin sote-alueen asiakkaisiin. Nämä asiakkaat siirtyvät hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Reilun kaupan kahvin maku on erilainen ja sitä tarjottaessa, tulee ottaa huomioon mahdollinen asiakaspalaute.

Hedelmistä Reilun kaupan banaani on ollut tuote, jota olemme käyttäneet yhtenä vaihtoehtona ruokalistalla kouluissa ja varhaiskasvatuksessa. Hedelmiä on tarjolla ruokalistalla viikoittain. Esimerkiksi Reilun kaupan banaaneissa on ollut ajoittaisia saatavuusongelmia vuodenajasta ja kulloisestakin sadosta johtuen. Reilun kaupan kaakaon ja erilaisten mausteiden käyttö on hyvin vähäistä ja hinta on näillä tuotteilla paljon korkeampi kuin tavanomaisilla tuotteilla.

Reilun kaupan kaupunki-arvonimen saaminen vaatii muitakin merkittäviä toimia kuin em. tuotteiden käyttämistä. Nykyinen tukkusopimus päättyy 23.9.2022 ja uuden tarjouspyynnön valmistelu aloitetaan vielä kevään aikana. Tieto mahdollisten Reilun kaupan tuotteiden käytön lisäämisestä on mahdollista saattaa tarjouspyynnön valmistelijoille kaupungin sisällä ja Kuha Oy:ssä.

Lisätiedot	Ruokapalvelupäällikkö Sirpa Heikkilä. p.050-5611 109, sirpa.heikkila@ylojarvi.fi
Liite	Kuha Oy:n lausunto 23.3.2022
Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy ruokapalvelupäällikön ja KuHa Oy:n lausunnot vastauksena aloitteeseen.
Päätös	Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 09.05.2022 § 47
295/02.08.00/2022

Lisätiedot	Ruokapalvelupäällikkö Sirpa Heikkilä. p.050-5611 109, sirpa.heikkila@ylojarvi.fi
Liite	Kuha Oy:n lausunto 23.3.2022 § 47 Äänestyslista
Kaupunginhallitus ehdottaa	Kaupunginvaltuusto hyväksyy ruokapalvelupäällikön ja KuHa Oy:n lausunnot vastauksena aloitteeseen.
Päätös	Keskustelun kuluessa Aki Leppänen ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun. Perusteluina palautukselle on se, että pohjaesityksessä ei ole konkreettisia toimenpiteitä aloitteen mukaisille vastuullisuushankinnoille. Ylöjärvellä olisi mahdollisuus huomioida hankinnoissaan strategian arvoissakin mainittu

vastuullisuus. Palautuksella esitän että aloitteen vastauksessa huomioitaisiin vastuullisuus ympäristön, ilmaston ja ihmisoikeuksien näkökulmasta. Tämä tulisi huomioida Kuhan kanssa tehtävässä uudessa sopimuksessa ja ottaa sopimukseen mukaan Reilun kaupan tuotteet em. syistä.

Kyseisellä valtuustoaloitteella oli paljon allekirjoittajia, lukuisista eri valtuustoryhmistä. Tampereen seudulla Reilun kaupan kaupunkeja on Tampere (ensimmäisenä Suomessa) sekä Lempäälä. Myös Ylöjärvellä olisi tähän mahdollisuus.

Jenni Kiiskinen kannatti Leppäsen ehdotusta.

Koska oli tehty kannatettu ehdotus asian palauttamisesta valmisteluun, puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen sähköisessä kokousjärjestelmässä siten, että ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun, äänestävät ei.

Äänestysesitys ja -tapa hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 35 jaa-ääntä ja 15 ei-ääntä yhden ollessa poissa (§ 47 liite 1), joten puheenjohtaja totesi asian käsittelyn jatkuvan.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ruokapalvelupäällikön ja KuHa Oy:n lausunnot vastauksena aloitteeseen.